

10 עֲרֶפֶךָ, דִּלְתִּי פָנָיו, דָּגַן שָׁמַיִם, הַד הָרִים, הַמֶּזֶן מַעֲיָה, יוֹז כְּבֹדָה, וְלַעֲפֹת רָעַב, חֶלֶב הָאָרֶץ, טַל יִלְדוּתֶיךָ, טָבוֹר הָאָרֶץ, יֶלֶד יוֹם, יֵין חֲמָסִים, כּוֹבֵעַ יְשׁוּעָה, כֹּנָפֵי שָׁחַר, לֶחֶם עֲצָלוּת, לְשׁוֹן זָהָב, מַעִיל צִדְקָה, מִטָּה לֶחֶם, נְבִלֵי שָׁמַיִם, נֶשֶׁף חֲשָׁקִי, שִׁשׁוֹן יִשְׁעָה, שִׁפְתֵי הִירֵיעָה, עֲפַעְפֵי שָׁחַר, עֲבוֹתוֹת אֶהְבֶּה, פְּרִי מַחְשְׁבוֹתַם, פָּנֵי הַמִּלְחָמָה | צִפּוֹרֵן שְׁמִיר, צִעְדֵי אוֹנוֹ, קָרֵן מְשִׁיחוֹ, קוֹרֵי עֶכְבִּישׁ, רוּחַ קִנְאָה, רֶשֶׁף קֶשֶׁת, שֶׁבֶט אָפוֹ, שֶׁמֶשׁ צִדְקָה, תּוֹרַת חֶסֶד, תִּימְרוֹת עֶשֶׂן. 15

וקד אפצחת אלערב בתפציל הדא אללסאן ואעלנת בתעטימה ונעלתה מן מפאכר אהל אלביאן, והתפת באתבאת אלפצל למנתחלי דלך פי אשעארהא כמה נא מנה פי קראנהם, נחו אנה פי אלכתאב, ואכספך להם נאח אלדל מן אלרחמה, ואנהם להם אלליל נסלך מנה אלנהאר, ואשעל אלראס שיבא, וכתיר מתלה יפות אלעדד גלבת לך הנא, ופי מא קיל ובעד דכר קראן אלערב לם אסתשער אלתקטת אלבאדר אלדי אנתחלה אהל אלריא מן פקהא מלתנא פי זמאנא, אד ראית רוסא אלתמפקהן ועטמא אלמתכלמין רבי סעדיה ור' האיי וגיריהם מן אלמתכלמין יסתשהד בה מרתעינין עלי סך אלמעטאן מן אלנבואת | נעם ובשרוח אלנצארי עלי צעפהא, גיר אן הדה אלטבקה אלמדכורה אליום תדכי סמעהא ותחדק נטרהא אלי דקאיק אלנאס ותתעאמו ען כבאיר דאתהא, וען מתל הדה אלעברה יקול אלסלף טול קורה מבין עיניך, הם אלקאילין כל האמר דבר חכמה ואפילו באומות העולם נקרא חכם, פאלמחפוט מן כלאמהם הו אללב אלעלמי לא באל-קשר אלגרמי.

18. אנה פי צריך להוסיף: אם	25. אלעברה ב אלעתרה
18. ואנהם צ"ל: ואיה	25. אלסלף ב מוס: ז"ל
20. אלתקטת צ"ל אלתמקת	25. טול קורה ב טול קסם מבין שניך סינאוב
22. מרתעינין צ"ל מסתעינין	טול קורה מבין עיניך
23. אליום ב אלאן	25. הם ב והם
24. אלי ב עלי	25. אלקאילין ב אלקאילון ז"ל
24. ותתעאמו ב ותתעאמי	27. באלקשר ב אלקשר

10. חלב בראשית מה. יח	10. ולעפוט איכה ה. י
11. טבור שופטים ט. לו	11. טל תהלים קי. ג
11. יין שם ד. יז	11. ילד משלי כז. א
11. כנפים תהלים קלט. ט	11. כובע ישעיה נט. יז
12. לשון יהושע ו. כד	11. לחם משלי לא. כז
12. מטה ויקרא כז. כז	12. מעיל ישעיה סא. י
	12. נביל איוב לח. לו
12. ששון תהלים נא. יד	12. נשף ישעיה כא. ד
13. עפעפי איוב ג. ט	12. שפת שמות כז. ד ועוד
13. פרי ירמיה ו. יט	13. עבותות הושע יא. ד
	13. פני שמואל ב. י. ט

מַעִיף, וְזוֹ כְּבֹדָה, וְלַעֲפֹת רֶעֶב, חֶלֶב הָאָרֶץ, טַל יִלְדָּתֶיךָ, טַבּוֹר הָאָרֶץ, יֶלֶד יוֹם, יֶן
חֲמָסִים, כּוֹבֵעַ יְשׁוּעָה, כְּנָפֵי שָׁחַר, לֶחֶם עֲצָלוֹת, לֶשׁוֹן זֶהָב, מַעִיל צִדְקָה, מִטָּה לֶחֶם, נְבִלֵי
שָׁמִים, נֶשֶׁף חֲשִׁקִי, שֶׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, שֶׁפֶת הִירִיעָה, עֲפַעֲפֵי שָׁחַר, עֲבוֹתוֹת אֶהְבֶּה, פְּרִי מַחְשְׁבוֹתַם,
פְּנֵי הַמִּלְחָמָה, צִפּוֹרֵן שְׁמִיר, צַעְדֵי אוֹנוֹ, קָרֶן מְשִׁיחוֹ, קוֹרֵי עֲכָבִישׁ, רוּחַ קְנָאָה, רֶשֶׁפִי קֶשֶׁת,
שֶׁבֶט אֶסֹ, שֶׁמֶשׁ צִדְקָה, תּוֹרַת חֶסֶד, תִּימְרוֹת עֶשֶׂן.

הערבים דברו ברורות על יתרון הלשון הזאת והודיעו ברבים את שבחיה וחשבותה
תפארת לבעלי הצחות, וקראו לתת יקר למסגלים אותה לעצמם בשיריהם, כמו שבאה
בקוראן שלהם כגון: הנה הוא באם הספר, והורד עליהם את כנף הענוה מן הרחמים, ואת
להם הלילה - נפשוט מעליו את היום, הוא הראש לכן, ורבים כמותם, - [ואם ארשום את
כולם] לא יספיק המספר, - הבאתי לך כאן. ולרגל מה שנאמר, ואחר שהבאתי את קוראן
הערבים, לא שמתי לב לשנאה המתפשטת אשר סגלו להם בעלי הסברא בימינו בן חכמי
ההלכה באומתנו, הואיל וראיתי כי ראשי העוסקים בהלכה וגדולי המדברים, רבי סעדיה
ור' האי וואחרים מן המדברים הסתייעו בכך כשביקשו עזרה בגלוי הסתום שבנבואות, |
ואף בפירושי הנוצרים על כל חולשתם. אולם אנשי הקבוצה הנוכרת פותחים את אונם
כיום ומכוונים את עינם אל פרטים במעשי בני אדם והם טחים עיניהם מראות את חטאי
עצמם הכבדים, ועל מכשול כגון זה אמרו קדמונינו: טול קורה מבין עיניך, והם האומרים:
כל האומר דבר חכמה ואפילו באומות העולם נקרא חכם, שהנשמר מדבריהם הוא תמצית
החכמה לא קליפת האשמה.

13. צפורן ירמיה יז. א	13. צעדי איוב יח. ז
14. קרן שמואל א. ב. י	14. קורי ישעיה נט. ה
14. רוח במדבר ה. יד ועוד	14. רשפי תהלים עו. ד
14. שבט ישעיה י. ד	14. שמש מלאכי ג. כ
14. תורת משלי לא. כו	15. תימרות יואל ג. ג
18. כדרך (נחו) אלבדיע 2. 4	
18. אם (אם) כינוי לקראן, סורה ג. ז, יג. לט. מג. ג	
18. והורד (ואכספ) סורה יז. כה; אלבדיע, 3, מביא את הסוקית הזאת וגם את שלש האחרות הנוכרות בספרנו, והן ג. יא. לו. לז. יט. ג; ר' באקלאני 2-3, וההערות 3-7	
19. יספיק (יסות) נראה שנפלה שורה, או מלים מספר	
20. לשנאה (אלתקטת) במקום המלה הערבית הורה כאן אני מציע לקרא: אלתמקת; למע 7. 5,	
רקמה יז. 5: אלתקשף - ענויים, עלבן	
21. ההלכה (פקהא) בענין ההתנצלות והטוענים עליו ר' הקדמת אבן גנאח שם, 2, 26 ואילך,	
רקמה יא. ט ואילך	
25. [טול] בבא בתרא טו ע"ב; השוב מאמרו של גולדציהר "מתי 7. 5 בספרות המחמדיים", ZDMG	
31 [1877], 765-767	
25. כל מגלה טז ע"א	
26. תמצית (אללבל) כלומר, כל הפסול בתורת אומות העולם ובדיעותיהם נשכח, ורק דברים הראויים לכל הדורות נשמרים וזוכרים	